

М. О. Завітій,

М. Я. Купчак

м. Львів, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ПРОБЛЕМА МИРУ І РОЗЗБРОЄННЯ

Проблеми збереження миру на Землі, запобігання військових катастроф і конфліктів залишаються одними з найважливіших в умовах сьогодення. Розвиток науки й техніки, створення ядерної зброї призвели до того, що нині людина стала спроможна покласти край власному існуванню. Багато країн витрачають колосальні кошти на виробництво зброї й проведення наукових досліджень у цій сфері. Швидкий прогрес у військовій галузі загрожує безпеці і сприяє поширенню глобальних проблем. Найважливішою такою проблемою є відвернення війни (насамперед ракетно-ядерної) і припинення гонки озброєнь.

За підрахунками істориків упродовж останніх 6 тис. років без воїн Світ перебував лише 292 роки. Війни на планеті забрали вже понад 4 млрд. життів. Основні причини воїн коріняться в подільності між класами і державами, расами і націями, релігійними і політичними суперечками. Світогляд війни і насилля тримається на поділі світу й людей на "наших" і "чужих", на "добрих" і "злих". Ряд учених-суспільствознавців пояснюють причини воїн уродженою властивістю людини до насильства, інстинктом руйнування, агресивністю щодо подібних собі.

Будь-яка війна веде до загибелі людей, втрати найціннішого - людського життя. Всі ми сьогодні бачимо, до яких страхітливих наслідків і трагедій призводять війни - на Близькому Сході, в Афганістані, Сирії, Чечні. Після другої світової війни з'явилась ракетно-ядерної зброя. В 1949 році США та їхні союзники створили воєнно-політичний блок НАТО. У другій половині 20 ст. виникла можливість знищення цілих країн і континентів. В арсеналах найбільших країн світу зосереджена така кількість зброї, якої достатньо, щоб знищити все живе на планеті. Атомні й водневі бомби, якщо вибухнуть одночасно, здатні розірвати Землю на шматки. Нині налічується щонайменше сім "ядерних держав", у т. ч. й таких, що конфліктують між собою (Індія та Пакистан)

Міжнародні договори про нерозповсюдження ядерної зброї чи про повне припинення виробництва хімічної зброї підписані далеко не всіма країнами світу. Першою державою світу, яка зробила це, стала Україна. Після Другої світової війни всі країни світу витратили вже близько 10 трильйонів доларів США на озброєння й утримання армії. Разом із тим на

проблему збереження миру на нашій планеті є різні точки зору. На сьогодні ядерна зброя зосереджена в 5 країнах світу - Китай, Франція, Великобританія, США, Росія

Проблема збереження миру включає і тероризм. Якщо донедавна звертання до терору як засобу вирішення політичних або релігійних проблем було надзвичайним явищем, то в наші дні практично щоденні повідомлення про терористичні акти сприймаються як щось звичне.

Найочевидніша ознака тероризму – насильство. Причому нерідко теракт здійснюється саме з метою продемонструвати максимум насильства, аби домогтися розголосу, уваги, резонансу в суспільстві.

Головна мета терористів - не безпосередні жертви їхніх акцій, не конкретні люди, яких вони холоднокривно прирікають на загибель, а ті, хто про це дізнається. Терористи прагнуть, аби ворожа спільнота "зрозуміла": або вона піде на поступки на зустріч їхнім вимогам, або буде приречена вічно страждати очікуючи у страху, що удари можуть влучити у будь-кого і в будь-який час. Сучасних терористів не хвилює, скільки невинних людей загине, будуть вони цивільними чи військовими, які матеріальні збитку будуть завдані суспільству. Головний об'єкт їхнього впливу - ті, у чийх руках влада. Таким чином, тероризм у широкому сенсі використання або загроза застосування насильства для досягнення політичної, релігійної або ідеологічної мети.

Часто ми отримуємо нагадування про те, що тероризм як і раніше наповнює життя людей у всьому світі болем і стражданням. Практично щотижня в будь-якій точці світу відбувається терористичний акт, без розбору вражає невинних людей, які просто опинилися в невідповідному місці в невідповідний час. У перемозі над цим злом зацікавлені всі країни, і на протязі десятиліть питання про боротьбу з тероризмом стоїть на порядку денному.

Саме через це були створені організації щодо попередженню терористичних актів як на національному, так і міжнародному рівні.

Антитерористичні організації :

- 1) Організація безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ);
- 2) Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол;
- 3) Генеральна Асамблея ООН;
- 4) Комісія з попередження злочинності і карного правосуддя ООН;
- 5) НАТО – Організація північно-атлантичного договору.

Світове співтовариство, ООН, НАТО, окремі країни та їх лідери намагаються покращити ситуацію у світі, відвернути загрозу війни. Необхідно ліквідувати військові бази, передусім Росії та США, на чужих територіях. Велике значення має підписання міжнародних

угод про скорочення озброєння. А найвагомим внеском у справу миру на Землі є добровільна відмова від ядерної зброї.

Незважаючи на докладені світові зусилля, у межах контролю над озброєнням й глобальним роззброєнням, процес нарощування озброєнь у світі все ще триває.

Список літератури:

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. доповідь / [Резнікова О.О., Місюра А.О., Дрьомов С.В., Войтовський К.Є.]; за заг. ред. О.О. Резнікової. – К.: НІСД, 2017. – 60 с.
2. Федина С. Проблематика роззброєння у сучасній міжнародній політиці. Концепція миру через роззброєння. *Політичний менеджмент*. №1-2, 2012. С 204-211.